

א. את אשר תדור — שלם!

ב. טוב אשר לא תדור — משתדור ולא תשלם!

ודרשו חכמים את שני הכתובים הללו כך:

טוב מזה ומזה, מהנודר ומשלם, ומהנודר ואינו משלם — מי שאינו נודר כל עיקר, דברי רבי מאיר.

נמצא שלפי רבי מאיר הכשרים אינם נודרים כלל, לא נדר ולא נדבה.

רבי יהודה אומר: טוב מזה ומזה ממי שלא נודר, וממי שנודר ואינו משלם — מי שנודר ומשלם!

ונמצא, שלפי רבי יהודה הכשרים אפילו נודרים, ואילו משנתנו מחלקת בין נדר לנדבה?!

ומשנינן: **אפילו תימא משנתנו רבי מאיר היא, יש ליישב:**

ב-ט **כי קאמר רבי מאיר שטוב מזה ומזה, מי שאינו נודר כלל — בנדר. אבל בנדבה — לא קאמר.**

ופרכינן: **והא קתני: "כנדבותם של כשרים" — נדר בנזיר ובקרבן!**

קתני "נדר", ואילו לרבי מאיר אין הכשרים נודרים כלל?!

ומשנינן: **תני: נדב בנזיר ובקרבן.**

והוינן בה: **מאי שנא נודר, דלא? — דלמא אתי בה לידי תקלה שלא יקיים נדרו.**

אם כן, **נדבה נמי לא — דלמא אתי בה לידי תקלה, שלא יביא נדבתו תוך שלשה רגלים?!**

ומשנינן: יש אפשרות שלא יבואו לידי תקלה, כשיעשה כשם שנהג הלל הזקן.

דתניא: אמרו על הילל הזקן, שלא מעל אדם בעולתו כל ימיו, לפי שהיה מביאה כשהיא חולין לעזרה, ומקדישה שם, וסומך עליה ומיד שוחטה.

ופרכינן: **הניחא נדבה דקרבתות שמביאה מיד כשנדב.**

נדבה דנזירות, שמקבל עליו את הנזירות, ומביא את הקרבנות רק לאחר שלשים ימי הנזירות — מאי איכא למימר? והרי יש לחוש שמא לא יקיים התחייבותו, שהיא שלשים יום לאחר שמקבל עליו?

ומשנינן: **סבר לה כשמעון הצדיק, שמדובר בנזיר כזה שאין לחוש בו —**

דתניא, אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, אלא אשם אחד בלבד.

פעם אחת, בא אדם אחד נזיר מן הדרום. וראיתיו שהוא יפה עיניו, וטוב רואי, וקוצותיו סדורות לו תלת לים.

אמרתי לו: בני, מה ראית להשחית את שערך זה הנאה בתגלחת הנזיר?

הוא נעשה נזיר. ומה שהוסיפה המשנה ל"הריני" את המילים "כנדרי רשעים", היא מתכוונת רק לשלול את האמירה "כנדרי כשרים". שאם אמר

הוא נזיר.

ומבאר הר"ן [אחרת מפירוש רבותיו] שגם האומר "הריני" בלבד כשהיה נזיר עובר לפניו

אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי, והלכתי למלאות מים מן המעיין, ונסתכלתי בכבואה שלי שהשתקפה במים. ופחז עלי יצרי, לפי שנוכחתי אז כמה אני נאה, ובקש לטורדני מן העולם.

אמרת לי לוי יצרי הרע: רשע! למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, כיצד אתה מתגאה, במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה בקבר? העבודה [לשון שבועה, שנשבע בעבודת המקדש], שאגלחך לשמים!

ומוסיף שמעון הצדיק: מיד, עמדת ונשקתיו על ראשו. אמרת לי: בני, כמוך ירבו נזירי נזירות בישראל! עליך הכתוב אומר [במדבר ו] "איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה".

מתקיף לה רבי מני: מאי שנא אשם נזיר טמא דלא אכל, היות דאתי שבא האשם הזה על הטא.

ואם כן, כל אשמות [או חטאות] נמי לא ליכול, היות דעל הטא אתו, הן באות.

אמר ליה רבי יונה: היינו טעמא, שלא אכל את קרבנות הנזיר, לפי כשהן תוהין, הם נזרין. וכשהן מטמאין [בשוגג] ומתוך כך רבין עליהן ימי נזירות, הם מתחרטין בהן. ונמצאו [דהיינו, קרוב הדבר לידי כך, שהן] מביאין חולין לעזרה.

ופרכינן: אי הכי, שיש לחוש שמא התחרט בו הנזיר, אפילו קרבנות נזיר טהור נמי לא יאכל מחמת החשש הזה!?

ומשנין: נזיר טהור לא חשוד על כך, היות דאמודי אמיד נפשיה דיכול לנדור.

ואיבעית אימא, יש אפשרות לתרץ את משנתנו גם כרבי יהודה:

אפילו תימא, תאמר שמשנתנו בשיטת רבי א-י יהודה היא —

כי, היכן אמר רבי יהודה שהנודר ומקיים הוא "טוב מזה ומזה" — רק במי שנודר נדבה. כגון המקדיש בהמה, ואומר "הרי זו עולה", וכדומה, שאין הוא מתחייב באחריות לקיום נדרו.

אבל בנדר, שמחייב עצמו, ואומר "הרי עלי עולה" — לא אמר רבי יהודה שהנודר ומקיים הוא טוב מזה ומזה.

ופרכינן: והקתני בדברי רבי יהודה במפורש: טוב מזה ומזה — נודר ומקיים!?

ומשנינן: תני, יש לך לשנות בדברי רבי יהודה כך: טוב מזה ומזה, מי שנודב ומקיים.

ורבי יהודה דורש את הפסוק כרבי מאיר, שטוב מזה ומזה הוא מי שאינו נודר בכלל. אלא שרבי מאיר מייחס את דברי הכתוב הן לנודר והן לנודב, ואילו רבי יהודה מייחסו רק לנודר ולא לנודב. כי לדעת רבי יהודה הנודב ומקיים — טוב מזה ומזה.

והוינן בה: מאי שנא נודר, דלא טוב לו